

Створення, охорона, захист і комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності:
матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої Міжнародному дню інтелектуальної власності.
(м. Київ, 26 квітня 2024 р.): ел. збірник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024

УДК 347.7

ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ У ГАЛУЗІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ

О.І.Васильєва

Студентка групи УС-31 кафедри міжнародної економіки КПІ ім. Ігоря
Сікорського (м. Київ).ORCID-0009-0002-2855-8674

LEGAL PROBLEMS OF PROTECTION IN THE FIELD OF INTELLECTUAL PROPERTY IN UKRAINE

O.I. Vasylieva

Student group US-31 of the department of international economics of Igor Sikorsky
KPI (Kyiv). ORCID-0009-0002-2855-8674

***Анотація:** Метою дослідження є визначення стану інтелектуальної власності в Україні, включаючи її суспільне значення, питання, правові проблеми захисту та деякі шляхи їх вирішення. Важливою складовою цієї праці є розгляд тенденцій розвитку захисту прав інтелектуальної власності в Україні, а також виклики, з якими стикається ця галузь. Особливу увагу приділено проблемам захисту авторського права в контексті інформаційних технологій та необхідності модернізації національного законодавства з урахуванням міжнародного досвіду.*

***Ключові слова:** Інтелектуальна власність, захист прав інтелектуальної власності, авторське право, правове регулювання.*

***Annotation:** The purpose of the research is the state of intellectual property in Ukraine including its significance, issues, legal problems of protection and some ways of solving. An important component of this work is the consideration of the protection of intellectual property rights in Ukraine and the challenges faced by this industry.*

Створення, охорона, захист і комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності:
матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої Міжнародному дню інтелектуальної власності.
(м. Київ, 26 квітня 2024 р.): ел. збірник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024

Particular attention is paid to the problems of copyright protection in the context of information technology and the need to upgrade national legislation taking into account international experience.

Key words: Intellectual property, protection of intellectual property rights, copyright, legal regulation.

У сучасному світі, де глобалізація та технологічний розвиток визначають ритм життя, інтелектуальна власність з кожним днем набуває більш важливого значення. Інтелектуальна власність містить у собі права, які виникають внаслідок творчої діяльності людини. Вона може охоплювати все, починаючи від винаходів і закінчуючи торговельними марками, літературними, художніми та науковими творами. Тож, питання захисту інтелектуальної власності стає актуальнішим. Варто відзначити, що захист інтелектуальної власності є одним з ключових пріоритетів української влади.

Станом на сьогодні, інтелектуальна галузь в Україні продемонструвала позитивний розвиток. Згідно з даними Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій, у першому півріччі 2023 року було зафіксовано значне зростання активності у сфері інтелектуальної власності. Це свідчить про тенденцію до поступового відновлення показників до рівня, що був до початку війни. За перші шість місяців 2023 року було подано понад 15 тисяч заявок на об'єкти промислової власності, що на 51,2% більше, ніж у першому півріччі 2022 року [1, с. 3].

Основним документом, що регулює міжнародне право у сфері захисту авторських і суміжних прав, є Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів 1886 року. Інші важливі документи включають Всесвітню (Женевську) конвенцію про авторське право 1952 року та Угоду про співробітництво у сфері охорони авторського права та суміжних прав 1993 року. В Україні розвиток інтелектуальної власності регулюється окремими статтями

Конституції України, положеннями Митного, Цивільного, Кримінального кодексів України, а також спеціальними законами.

Регулювання у сфері інтелектуальної власності може стати складним через різні фактори. Закони можуть мати внутрішні протиріччя або недостатньо конкретизовані положення, що призводять до розбіжностей у їхньому тлумаченні. Колізії часто виникають через невідповідність між деякими положеннями національного законодавства України та європейськими директивами та регламентами, що може призводити до різних судових рішень зі схожих питань. Однак, європейські норми у сфері інтелектуальної власності вже фактично впроваджені в українське законодавство, оскільки міжнародні договори мають перевагу над національними законами. Тому, з часом, положення ЄС мають бути інтегровані в українське законодавство шляхом внесення відповідних змін.

Існує декілька проблем захисту авторського права, викликаних розвитком інформаційних технологій. Перш за все, низка ключових понять залишаються незрозумілими або недостатньо розробленими. До того ж проблема виникає через необмежений характер використання об'єктів авторського права через Інтернет, адже після розміщення об'єкта в Інтернеті немає можливості простежити ким і яким чином цей об'єкт використовуватиметься [2, с. 53].

Існують декілька важливих проблемних питань, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності. Серед них основними є відсутність спеціалізованого органу, який би розглядав справи про порушення прав інтелектуальної власності, а також труднощі при зборі доказів порушення цих прав, що ускладнює їх доведення у суді. Було зафіксовано численні випадки, коли суд відмовляв у задоволенні позовів про захист авторських прав. Окрім того, є проблеми з організаційно-правовими аспектами процедури захисту [3, с. 28].

Створення, охорона, захист і комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності:
матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої Міжнародному дню інтелектуальної власності.
(м. Київ, 26 квітня 2024 р.): ел. збірник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024

Отже, з огляду на згадані проблеми та питання доцільно зробити деякі висновки. На світовому рівні спостерігається тенденція до узгодження національних законів у сфері інтелектуальної власності з міжнародними договорами. Проте, ефективність захисту прав інтелектуальної власності в Україні визначається реальною ситуацією. Незважаючи на позитивні прагнення, є проблеми, які потребують невідкладного вирішення. Для подальшого прогресу у галузі інтелектуальної власності в Україні важливо сконцентруватися на оновленні національного законодавства та удосконаленні системи захисту прав інтелектуальної власності з урахуванням міжнародного досвіду.

Література

1. Державна організація “Український нац. офіс інтелектуальної власності та інновацій”. Показники діяльності у сфері інтелектуальної власності за I півріччя 2023 року. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ У ЦИФРАХ. 2023. С. 3. URL: <https://nipo.gov.ua/wp-content/uploads/2023/08/IP-in-Figures-1H-2023-web.pdf>(дата звернення: 28.03.2024).
2. Коваленко І. А. Актуальні проблеми захисту й охорони прав інтелектуальної власності в мережі інтернет в умовах глобалізації суспільства та сучасних технологій. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. 2018. Т. 29(68). С. 2. URL: https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/3_2018/11.pdf(дата звернення: 28.03.2024).
3. Гришко І. Ю., Уткіна М. С. Проблеми захисту прав інтелектуальної власності в Україні. Прикарпатський юридичний вісник. 2020. № 4(33). С. 3. URL: http://www.pjv.nuoua.od.ua/v4_2020/8.pdf(дата звернення: 31.03.2024).